

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: Proměna krajiny v územně plánovací dokumentaci Jihočeského kraje

Autor: Barbora Nedvědová

Oponent: Mgr. Jan Richtr

FORMA PRÁCE:

rešeršní (R)

experimentální (E) hodnocení kvality literárního přehledu by mělo tvořit základ hodnocení (75%)

projekt (P)

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název (R;E;P)¹

dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný

vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně

nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy (R;E;P)

jasně formulované

nejasně formulované

chybí

úvod a literární přehled (R;E;P)

jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace

nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací

příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na (R;E;P)

původní zahraniční a domácí literatura

učebnice, slovníky a monografie

„šedá literatura“

použitá literatura (R;E;P)

v odpovídajícím rozsahu

v nedostatečném rozsahu

materiál a metody (E)

jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vyčleněné cíle

jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující

nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsán

¹ v závorce je uvedeno, pro kterou formu práce se vyplňuje

nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

výsledky (E)

- vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
- zbytečně se opakující výsledky (např. dvoji prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
- k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse) (E)

- odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

návrh experimentu (P)

- jasný a přehledný, realizovatelný
- jasný a přehledný, obtížně realizovatelný
- nesrozumitelný, nerealizovatelný

shrnutí projektu (P)

- dostatečné, srozumitelné a výstižné
- nedostatečné

aplikace do praxe (P)

- je uvedena
- není uvedena

závěry (R:E:P)

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny
- závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA (R:E;P)

obrázky a tabulky

- přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- nejsou součástí textu
- nevyhovující

text

- formálně dokonalý
- bez větších formálních nedostatků
- po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- ( ) citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
(X) citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je povinné v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

Doplňující komentář přiložen ANO (X) NE ( )

DOPLŇUJÍCÍ KOMENTÁŘ K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Předkládaná bakalářská práce s názvem "Proměna krajiny v územně plánovací dokumentaci JIHOČESKÉHO KRAJE", jejíž autorkou je Barbora Nedvěďová, se zabývá problematikou implementace témat Evropské úmluvy o krajině v územně plánovací dokumentaci. Práce analyzuje integraci problematiky krajiny do územních a strategických plánů deseti vybraných obcí.

V rámci současné diskuze o krajině v české územně plánovací praxi je to problematika velmi aktuální a samotné téma práce má potenciál pro další rozpracování a možný přínos k této diskuzi. V současné době například Ministerstvo pro místní rozvoj připravuje projekt pro tvorbu strategie krajiny. Tato příprava je však na úplném začátku a bude ještě vyžadovat velkou diskuzi mezi odborníky a plánovacími profesemi. Problematika krajiny v územním plánování v ČR je poměrně složitá a komplexní a pro její porozumění je potřeba mít velmi dobré teoretické a především praktické zkušenosti v plánování, urbanismu i architektuře. Z tohoto důvodu je potřeba ocenit práci autorky na tématu a na její příspěvek nahlížet s vědomím značného rozsahu a komplexnosti této problematiky. Přihlédnout je třeba také k faktu, že problematika praxe plánování krajiny je v České republice stále velmi málo prodiskutována a neexistuje k ní mnoho odborných a ucelených prací.

Implementace Evropské úmluvy o krajině v České republice je bohužel stále velmi nedostatečná. Jedna z hlavních příčin tohoto stavu je samotný pojem krajina, který je nejen jednotlivými obory a profesemi, ale také veřejností vnímán a vykládán různě. "Krajina" je ve své podstatě především kognitivní a fenomenologický pojem, to znamená, že je vykládán různými skupinami společnost různě. V podstatě každý jednotlivec vnímá určitou krajinu svým vlastním způsobem založeným na své zkušenosti, vzpomínkách a pocitech. Z tohoto individuálního vnímání se následně tvoří širší pojetí charakteru a vyjádření krajiny určitou společností, skupinou obyvatel, případně oborem či profesí. Evropská úmluva o krajině pojem krajina právě takto chápe, čili ne jako vymezení určitého území s jasně danými charakteristikami a parametry, ale jako společenský fenomén vnímání prostředí, který má především kulturní rozměr a je třeba ho vhodně začlenit do politik a dokumentů jednotlivých zemí tak, aby kulturní a společenské hodnoty krajiny (společně s přírodními) byly chráněny a vhodně rozvíjeny. Proto Úmluva také klade velký důraz na participaci obyvatel při plánování krajiny. V české praxi se v územním plánování definují především konkrétní funkce či limity v přesně vymezeném území. Jde o přístup k území, který je založený na jasně vyjádřených parametrech, přesně vymezených funkcích a legislativních požadavcích. Pojem krajiny je zde téměř vždy zaměnitelný za pojem území, většinou území mimo zastavěné a zastavitelné plochy a urbánní struktury (poznámka: v zahraničí se můžeme stále častěji setkávat s užíváním pojmu "open space", který je vhodnější pro definování vymezeného prostoru pro účely plánování a pojem krajina tak zůstává pro popis vnímání daného prostoru člověkem). Společenský a kulturní rozměr pojmu krajina, který vyjadřuje Úmluva, tento technicistní přístup českého územního plánování do sebe jen velmi těžko dokáže integrovat. To je podle mého názoru jeden z hlavních důvodů, proč jsou témata Evropské úmluvy o krajině v českých územních a strategických plánech začleněna v minimální míře. Výsledky této bakalářské práce tuto nedostatečnou integraci témat krajiny také potvrzují.

Autorka v práci uvádí různé pojetí pojmu krajina různými obory a tím na problematiku interpretace krajiny částečně naráží. Tento přehled však postrádá hlubší rozbor chápání krajiny různými obory a také chápání krajiny obyvateli/veřejností jak bylo výše naznačeno. Takovým rozбором problematiky krajiny by bylo možné vysvětlit některé poznatky získané z analýz v této práci. Takový rozbor nicméně vyžaduje poměrně velkou znalost problematiky a spíše sociologický přístup a proto z pohledu požadavků na tuto bakalářskou práci není nezbytný.

Autorka v literárním přehledu velmi dobře rozebírá obsah Evropské úmluvy o krajině a její implementaci do jednotlivých úrovní plánování. Kapitola *Územní a strategické plánování* popisuje charakter a účel strategických a územních plánů. Vzhledem k tomu, že autorka dále analyzuje konkrétní strategické a územní plány, zasloužila by si tato kapitola (a především pak popis strategického plánování) větší pozornost. Z toho vyplývá, podle mého názoru, ne úplné pochopení charakteru a účelu strategického plánu, který je od plánu územního značně odlišný. Větší propracovanost této kapitoly by přispěla k lepší interpretaci zjištěných výsledků integrace krajinných témat v jednotlivých strategických a územních plánech.

V kapitole *Metodika* je popsán způsob analýzy dokumentů pomocí sestavených dotazníků, které autorka následně vyplňovala na základě svého studia jednotlivých plánů. Tento způsob analýzy především identifikoval četnosti jednotlivých témat a klíčových slov v dokumentech. Takový způsob sice efektivně zhodnotil jednotlivé dokumenty z pohledu četností klíčových slov a témat, nicméně neumožnil autorce hlubší analýzu textu jednotlivých plánů, která by mohla identifikovat pojetí krajiny a integraci krajinných témat z celkového smyslu jednotlivých kapitol. Tento kontextový přístup při analýze dokumentů by umožnil autorce lépe interpretovat zjištěné výsledky začlenění témat krajiny do dokumentů. Souhrnná tabulka analyzovaných dokumentů v této kapitole neobsahuje informaci o době vzniku dokumentů, což je, z hlediska zjišťování míry implementace Úmluvy do těchto dokumentů, důležitá informace. Některé územní plány mohly vzniknout o několik let dříve, než samotná Úmluva a tento fakt je nutné při jejich analýze zohlednit.

Některá zjištění v kapitole výsledky, jako například *"... žádný z mnou studovaných územních plánů nemá určený časový rámeček. Oproti tomu strategické plány ho stanovily v osmi případech (z 10)."* vyplývají z neúplného pochopení charakteru strategického a územního plánu a tato zjištění nepřispívají k objasnění výzkumných otázek.

V části diskuze je více pozornosti zaměřeno na dílčí krajinné problémy (například eroze a sucho) a méně pak na integraci myšlenek Úmluvy o krajině a do jaké míry jednotlivé analyzované plány obsahují cíle a nástroje Úmluvy. Tato informace by byla pro čtenáře daleko zajímavější a lépe by naplňovala vyřčený názor v posledním odstavci, tedy že by práce mohla posloužit daným obcím ke zlepšení jejich plánů.

Autorka zanalyzovala celkem dvacet dokumentů. Dvě strany diskuze jsou na takový rozsah zkoumaných plánů poměrně málo. Z celkového podání a propracovanosti posledních dvou kapitol je patrné, že by autorka využila více času na jejich dopracování.

Po formální stránce práce splňuje všechny požadavky kladené na tento typ práce na PřF JU. Rešeršní práce je logicky a přehledně členěna. Úroveň textů je dobrá, gramatické chyby nejsou časté. Dva citované zdroje však chybí v seznamu použité literatury a tři citace jsou v textu uvedeny v jiném (číselném) formátu než zbytek citací.

Vzhledem k uvedenému zhodnocení a náročnosti samotného tématu klasifikuji tuto bakalářskou práci mezi stupni velmi dobře a dobře. Po zodpovězení doplňujících otázek při obhajobě práce, je možné práci ohodnotit stupněm velmi dobře.

Doplňující otázky pro obhajobu:

1. Proč v práci nejsou analyzovány i regulační plány, které jsou v literárním přehledu uvedeny jako součást územně plánovací dokumentace?
2. Jaké jsou rozdíly mezi strategickým a územním plánem?
3. A jak tyto rozdíly, respektive rozdílný charakter a účel strategického nebo územního plánu mohou ovlivnit integraci jednotlivých cílů a nástrojů Evropské úmluvy o krajině do těchto plánů?
4. Jaká jsou data vzniku analyzovaných dokumentů a je možné říci, že doba vzniku dokumentu ve vztahu k ratifikaci Úmluvy určuje i míru začlenění krajinných témat do něj?
5. Může autorka uvést několik příkladů (citace textů, zobrazení map) integrace nebo absence tématu krajiny ve zkoumaných plánech a ukázat na těchto příkladech hlavní poznatky své práce?

Práce splňuje - nespĺňuje požadavky kladené na bakalářské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji - nedoporučuji k obhajobě².

Práci hodnotím klasifikačním stupněm²

VÝBORNĚ   **VELMI DOBŘE**   **DOBŘE**   **NEDOSTATEČNĚ**

Datum: 19. 5. 2017

Podpis oponenta:

---

²nehodící se škrtněte